

**Силабус навчальної дисципліни
«СИМВОЛ, ЗНАК УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська)).

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

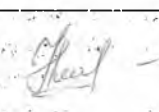
Курс: III

Семестр: 6

Факультет	Факультет філології та журналістики
Кафедра	Української літератури, українознавства та методик їх навчання
Викладач(-и)	ПІБ: Осіпенко Наталія Сергіївна Посада: доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання E-mail: n.s.osipenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.udpu.edu.ua/course/view.php?id=2971
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вільного вибору
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 кредити 120 год.
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (30 год.), практичні (30 год.), самостійна робота (60 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (108 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Відвідування занять обов'язкове. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Під час виконання індивідуальних завдань творчого характеру здобувачі вищої освіти досліджують та аналізують інноваційні процеси в галузі освіти, креативно підходять до пошуку джерел та формують схеми вирішення проблем дослідження та відродження народної вишивки.
Що будемо вивчати?	Предмет вивчення дисципліни – символ, знак української вишивки.
Чому це треба вивчати?	Мета курсу – поглиблення знань студентів про знак, символ, образ української вишивки, їх етнолінгвістичний зміст, дослідження питання у працях В. Жайворонка, М. Костомарова, С. Китової, О. Потебні, М. Селівачова та ін. Осмислення етнічних архетипів у змісті знакової системи, набуття навичок читання знакової системи української народної вишивки.
Яких результатів можна досягнути?	Знання професійно зорієнтованих гуманітарних наук, спеціалізованих філологічних дисциплін. виявляти об'єкти семіосфери у традиційних вишиваних виробках українців; розпізнавати знакову систему українського рушника. Уміння проводити пошуково-дослідні фольклорні, етнографічні та діалектологічні дослідження. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні та комп'ютерні технології у професійній діяльності. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність формувати в учнів предметні компетентності. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Зміст дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні завдання та предмет курсу. 2. Сутність понять «знак», «орнамент», «символ», «образ». 3. Знакова система української народної вишивки як об'єкт наукових досліджень. 4. Первісна магія як система знаків 5. Домінантні мотиви української народної орнаментики та їхня семантика. 6. Еволюція стилістики й номінації в орнаментіці. 7. Лексикон орнаментики. 8. Класифікація знакової системи української вишивки. 9. Вплив історичних факторів на розвиток знакової системи. 10. Знакова система української вишивки, її етнолінгвістичний зміст. 11. Рушник – річ-знак. 12. Етнічні архетипи у змісті знакової системи українського народного вишиваного рушника. 13. Основні символи і знакові системи геометричних орнаментів. 14. Антропоморфні образи рушникової вишивки. 15. Символіка тварин на рушниках. 16. Рослинний орнамент. 17. Світ предметів у рушниковому орнаменті. 18. Зміст сюжетних рушників, їхній етнолінгвістичний зміст. 19. Етнолінгвістичний зміст вишиваних рушників історичної Уманщини. 20. Вербальні тексти у народній вишивці. 21. Особливості семантики орнаментальних мотивів в оздоблення народних вишиваних сорочок.
Обов'язкові завдання	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має виконувати практичні, самостійні завдання, модульний та підсумковий контроль, ІНДЗ.
Міждисциплінарні зв'язки	Українознавство, українська народна вишивка, фольклор, етнографія, українська література, лінгвістика.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Буковинські жіночі сорочки : Альбом. Упор. : Л. Булгакова-Ситник, Т. Лозинський : Майстер книг. 2018. 232 с. 2. Булгакова-Ситник Л. Подільська народна вишивка : етногр. аспект. Ред. О. М Козакевич. Львів : Ін-т народознавства НАН України, 2005. 328 с. 3. Вербальні тексти у народній вишивці кінця XIX–першої половини XX ст.: генеза, семантика, прагматика:[Монографія]/НАН України, ІМФЕ ім. Т Волковічер МТ Рильського. Київ: Наукова думка, 2019 4. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка. К. : Наукова думка, 1988. 190 с. 5. Кара-Васильєва Т. В., Заволокіна А. О. Українська народна вишивка. К. : Либідь, 1996. 96 с. 6. Кара-Васильєва Т. В., Чорноморець А. Д. Українська вишивка. К. : Либідь, 2002. 160 с. 7. Литвинець Е. М. Українське народне мистецтво. Вишивання і нашивання : альбом. К. : Вища шк., 2004. 335 с. 8. Матейко К. І. Український народний одяг. Етнографічний словник. К. : Наук. думка, 1996. 166 с. 9. Покусінська Л., Покусінський О. Борщівська народна сорочка : Експедиційні матеріали та приватні колекції. К. : Новий друк, 2019. 576 с. 10. Радкевич В. О., Пашенко Г. М. Технологія вишивки : підручник. За ред. Н. Г.Ничкало. К. : Вища школа, 1997. 303 с. 11. Шевченко Є. Українська народна тканина. К. : Артанія, 1999. 409 с.
Поточний контроль	Виконання практичних, самостійних завдань і модульних контрольних робіт, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	залік

Розробник

Наталія ОСІПЕНКО